

ПОДГОРНАЯ Т. В., ТОПОЛЯ Л. В. Педагогическая пропедевтическая практика будущих учителей информатики.

В статье рассмотрено методика организации и проведения пропедевтической педагогической практики. Целью проведения этой практики есть ознакомление студентов со структурой школы и ее управляющими органами, с системой учебно-воспитательной, внеклассной и внешкольной работы школы в целом; изучению опыта учебно-воспитательной, внеклассной работы учителей-предметников и классных руководителей; формирование у студентов начальных умений планирования и организации отдельных этапов процесса обучения и воспитания. В статье поданы примеры заданий, которые предлагаются студентам во время прохождения практики, методика их оценивания.

Ключевые слова: практическая подготовка, педагогическая практика, пропедевтическая педагогическая практика.

PODGORNAYA T. V., TOPOLYA L. V. Propaedeutic Teaching Practice Future Teachers of Informatics.

In the article the method of organizing and holding propaedeutic teaching practice is reviewed. The purpose of this practice is to familiarize students with the structure of the school and its management bodies of the educational system, extra-curricular and extracurricular activities of the school in general; studying the educational experience extracurricular activities of teachers and classroom managers; formation of students' initial skills of planning and organization of individual stages of learning and education. The article presents examples of tasks offered to students during the practice and method of evaluation.

Keywords: practical training, teaching practice, propaedeutic teaching practice.

УДК 37.811

Приходько Д. С.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ МОЛОДІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Дана стаття присвячена теоретичному аналізу сучасного стану системи профорієнтації молоді в Україні, зокрема її проблем та перспектив розвитку. З метою пошуку потенційних шляхів задля удосконалення профорієнтаційної системи молоді в Україні автором розглянуто досвід деяких країн Європейського Союзу (Польщі, Франції, Великої Британії, Німеччини) в цій галузі. Визначені основні елементи (професійна інформація, професійна адаптація, професійна консультація, професійний відбір), які є основою для професійної орієнтації населення України. Охарактеризована роль Державної служби зайнятості як невід'ємної складової профорієнтаційної системи країни та її принципи обслуговування громадян. Розглянуто необхідність та мету проведення профорієнтаційних заходів. Відокремлено ряд рекомендацій щодо запозичення окремих елементів профорієнтаційної системи по роботі з молоддю в Україні спираючись на європейський досвід.

Ключові слова: професійна орієнтація, молодь, профконсультант, концепція та модель системи профорієнтації, профорієнтаційні заходи, компетентність у виборі професії, професійні устремління.

Професія завжди була невід'ємним компонентом життєдіяльності людини, від професійної діяльності якої залежав не лише її особистий добробут, а і розвиток усієї держави, громадянином якої є ця людина. Тому питання щодо вибору майбутньої професії молоддю є однією з найважливіших проблем будь-якої країни, результатом чого є постійна потреба у впровадженні та розвитку нових та ефективних заходів профорієнтаційного характеру.

Сьогодні в Україні, яка на порозі входження до Європейського Союзу, є ряд проблем у галузі професійної орієнтації молоді, вирішення яких є запорукою розвитку не лише кожного громадянина, а й країни в цілому.

Отже, **метою** цієї **статті** є проведення теоретичного аналізу сучасних наукових джерел щодо поточного стану, проблем та перспектив розвитку системи професійної орієнтації молоді в Україні та деяких країнах Європейського Союзу (Польщі, Франції, Великої Британії, Німеччини) задля винесення рекомендацій щодо запозичення елементів європейського досвіду в цій галузі.

Сучасний стан та перспективи розвитку професійної орієнтації молоді в Україні достатньо широко висвітлені у працях Л. Г. Авдєєва, І. Д. Бежа, К. П. Бондарчук, В. В. Борисова, Д. О. Закатнова, М. Я. Зуб, А. Й. Кіящук, О. М. Коропецької, В. Т. Лозовецької, О. В. Мельника, В. І. Туташинського, І. Л. Уличного, Б. О. Федоришина та ін.

Аналізом сучасної профорієнтаційної системи в Європейському просторі займалися такі дослідники як Н. В. Абашкіна, М. М. Авраменко, Т. П. Голуб, П. Я. Ольхувка, В. Р. Пасічник, Р. Л. Сойчук, Т. Б. Козак, Г. О. Корсун, М. З. Кузів, О. І. Павлова, О. Г. Пономаренко та ряд інших дослідників та науковців.

Процес становлення та розвитку системи профорієнтації в Україні, на думку Л. Г. Авдєєва, можна охарактеризувати як складний та суперечливий, якому притаманні періоди спаду та активізації у різні періоди розвитку держави (до незалежності і після), але кожен з яких був і є важливим елементом для розбудови профорієнтаційної моделі в Україні [1, с. 8].

Так, зокрема, О. В. Мельником умовно виділено 3 етапи становлення профорієнтаційної системи населення в Україні, а саме: доіндустріальний, індустріальний, післяіндустріальний [12, с. 14].

У ході нашого теоретичного дослідження було виявлено, що упострадянський період в Україні було розроблено 2 держані концепції профорієнтаційної системи населення – у 1994 та 2008 роках. Аналізуючи новітню законодавчу базу України, необхідно зауважити те, що суттєвим поштовхом для розвитку профорієнтації в Україні є той факт, що у січні 2009 року постановою Кабінету Міністрів України була створена міжвідомча Рада з питань профорієнтації населення, поява якої є підґрунтям для удосконалення та створення профорієнтаційної системи на новому рівні [1, с. 16].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 р. № 842 (поточна редакція від 27.08.2013 р.) професійна орієнтація в Україні є науковою та обґрунтованою системою, яка складається з низки заходів (соціальних, психологічних, педагогічних, медичних, економічних), метою яких є активізація процесу професійного самовизначення особистості, виявлення її здібностей, інтересів та інших чинників, що впливають на вибір її професійної діяльності або ж її зміну. За змістовими напрямками функціонування професійна орієнтація населення України складається з наступних елементів: професійна інформація, професійна адаптація, професійна консультація, професійний відбір [11].

Досліджуючи дане питання варто наголосити на ролі Державної служби зайнятості, яка є невід'ємною складовою профорієнтаційної системи в Україні. Основна функція даної установи полягає у вирішенні проблем щодо працевлаштування населення, зокрема молоді, та мінімізації дисбалансу між попитом та пропозицією робочої сили на ринку праці, а також являється єдиним інститутом щодо надання найбільш широкого спектру послуг профорієнтаційного характеру, а саме: професійної консультації, професійного відбору, професійної інформації [1, с. 38].

У своїх працях Л. Г. Авдєєв відокремив основні принципи обслуговування громадян в центрах зайнятості, які базуються на двох ключових елементах, а саме [1, с. 39-40]:

– сектор професійної інформації: надає послуги щодо отримання та опрацювання інформації (самостійно або за допомогою спеціаліста) з описом професій, переглядом актуальних професій на ринку праці;

– сектор активної підтримки: надається допомога працівника центра зайнятості у разі вибору первинної професії або зміни чинної, проводиться профдіагностичне обстеження.

У зв'язку з розвитком інформаційних технологій, можливості Державної служби зайнятості України стрімко зросли з появою офіційних інтернет-порталів, багатоканальних телефонних служб підтримки, автоматичними системами оповіщення клієнтів щодо появи потенційних вакансій онлайн тощо.

Головні напрямки профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю в Україні є: просвітницька робота, профдіагностична робота, профінформаційна робота, профконсультативна робота [1, с. 44].

Послідовність та систематичність проведення профорієнтаційних заходів є необхідною умовою для забезпечення ефективності профорієнтаційної системи в Україні [3, с. 228].

Аналізуючи сучасну систему профорієнтації в Україні, В. І. Туташинський зауважує, що однією з проблем в галузі професійної консультації в Україні є недостатня кількість фахівців в галузі професійної орієнтації та не залучення їх загальноосвітніми школами до навчального процесу. Науковець акцентує увагу на проблемі відсутності проведення

заходів професійного добору в країні, що є необхідною складовою у сучасних умовах розвитку держави, адже саме професійний добір працівників є необхідним елементом комплексу заходів задля забезпечення безпеки умов праці [13, с. 283].

Цікавою, на нашу думку, є позиція А. Й. Кіящук, яка акцентує увагу на втраті ефективності форм та засобів профорієнтаційної діяльності, які до цього часу використовувались у педагогічній практиці та наголошує на актуалізації проблеми професійних устремлінь старшокласників у процесі профорієнтації. Дослідниця розглядає устремління як ієрархію потреб та відповідних їм мотивів та визначає устремління як особистісну властивість, сутність якої полягає в утворенні генеральних динамічних тенденцій особистості. Психологічний портрет людини визначається сукупністю устремлінь, які в свою чергу виявляють інтереси, прагнення, риси характеру, цілі, мотиви та суб'єктне ставлення до оточуючого світу, що є результатом створення стрижня особистості [4, с. 407].

На думку Л. Г. Авдєєва, в Україні є гостра проблема пов'язана із працевлаштуванням молоді після закінчення навчальних закладів різного рівня, яка особливо стосується випускників шкіл, які після невдалої спроби вступити до ВНЗ звертаються до центрів зайнятості, але в міру недостатності професійних навичок та досвіду не здатні конкурувати на ринку праці, результатом чого з'являється відчуття невпевненості у власних силах, втрата життєвих перспектив та ін. Першоджерелом таких негативних наслідків, на думку Л. Г. Авдєєва, є відсутність в Україні чіткої та ефективної моделі профорієнтаційної роботи з населенням, зокрема, вихованцями загальноосвітніх шкіл. Автор наголошує на удосконаленні профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю, адже саме у юнацькому віці людина робить важливий та дуже часто складний вибір майбутньої професії, не маючи при цьому достатнього досвіду, а саме тому виникає потреба у наданні допомоги з боку кваліфікованого фахівця [1, с. 41].

На сьогодні в країнах Європейського Союзу, на відміну від України, система профорієнтації молоді характеризується ефективністю впровадження та стрімкою динамікою розвитку, головною причиною яких є постійний контроль та моніторинг за виконанням профорієнтаційних заходів з боку держави та прийняття нею необхідних законів щодо покращення ефективності їх реалізації. Розглянемо особливості впровадження системи професійної орієнтації молоді на прикладі Польщі, Німеччини, Франції та Великої Британії.

Організація та проведення профорієнтаційних заходів в Польщі підпорядковується Міністерству народної освіти і реалізується в загальноосвітніх школах, технікумах, професійно-технічних училищах тощо. Головна роль у профорієнтації учнів відводиться школам, адже саме на цьому віковому етапі виникає необхідність в опануванні молоддю фундаментальних знань щодо професій та їх вимог, потенційними

напрямами подальшого розвитку, співставляти свої можливості та здібності з вимогами різних професій [8, с. 27].

Досліджуючи дане питання П. Я. Ольхувка констатує, що саме у гімназійних школах Польщі відбувається найактивніша фаза профорієнтаційного процесу, який включає в себе широкопрофільне навчання учнів, формування у них фундаментальних наукових знань, підготовку до активної участі у професійному та суспільному житті [6, с. 8]. Аналізуючи структуру та зміст профорієнтаційної системи в Польщі, дослідник відокремлює 2 головні її компоненти: професійна орієнтація та професійна консультація. Професійна консультація є головним елементом, який забезпечує зв'язок між учнями, педагогами та іншими працівниками, а також виконує роль системного та організованого подання різнобічної інформації про світ професій [6, с. 8].

Слід звернути увагу, що у Польщі на основі діяльності шкільних центрів кар'єри створена внутрішня шкільна система профорієнтації, основною функцією якої є координація дій педагогів з питань профорієнтації учнів. Координатором цієї системи переважно виступає директор школи, який призначає шкільного координатора (профконсультанта) – фахівця з надання професійної допомоги учням щодо вибору професії, напряму навчання та ін., враховуючи при цьому можливості учнів та фактичні умови попиту та пропозиції на ринку праці [8, с. 28].

На сьогодні діяльність усіх установ профільно-орієнтаційного характеру Німеччини підпорядкована дії Соціального кодексу законів III (SGB III), виконання якого обов'язкове всіма юридичними та фізичними особами ринку праці. За цим законом, консультація осіб стосовно різних професій відбувається агентствами зайнятості, діяльність яких полягає в наданні безкоштовної необхідної консультативної допомоги особам та організації зустрічей потенційних працівників та роботодавців. Специфіка роботи вищезазначених організацій полягає не лише у наданні профконсультацій, враховуючи при цьому здібності та схильності кожної особи до певного виду праці, а й у моніторингу працівників після їх працевлаштування на певну посаду та наданні за їх згодою консультативних порад на початковому етапі професійної діяльності [5, с. 75-76].

Характерною особливістю професійного самовизначення старшокласників у Німеччині, на думку Г. О. Корсун [5, с. 80], є фактор тісної кооперації освітніх закладів та виробництва, а сама профорієнтаційна система в школах країни побудована на міждисциплінарному підході у навчанні.

Невід'ємним елементом у процесі формування професійного самовизначення молоді в школах Німеччині є поняття компетентності у виборі професії, якому в останні роки приділяється особлива увага. Сутність цього поняття полягає в тому, що випускник школи повинен самостійно прийняти рішення щодо майбутньої сфери реалізації своїх

професійних намірів. Задля перевірки сформованості компетентності старшокласників у виборі професії, школами Німеччини вносяться зміни у навчальні плани відповідно до стандартів ЄС та розробляються технічні концепції Федеральним агентством праці [5, с. 59-60].

У свою чергу, система профорієнтаційної роботи Франції основана на діяльності трьох агенцій, а саме: Національному бюро з освітньої і професійної інформації, Центрі професійної інформації і орієнтації та Національній агенції працевлаштування [14, с. 117]. Професійна система орієнтації, яка базується на освітній реформі 2005 р., визначена як пріоритетний елемент розвитку системи освіти в країні [7, с. 7].

Однією з характерних рис навчального процесу в середніх школах Франції є його диференційний характер, сутність якого полягає у розподіленні учнів по різним напрямкам та секціям навчання в результаті чого підвищується ефективність механізмів профорієнтаційної системи. Активна профорієнтаційна робота з учнями у школах Франції проводиться вже з початку періоду їхнього навчання у коледжі, головними завданнями якої є: забезпечити високий рівень загальноосвітньої підготовки учнів; проводити психологічні роботи педагогами задля формування та розвитку особистості учня; надання учням інформації про світ професій, ринок праці тощо [7; 14].

Слід звернути увагу на систему професійної орієнтації у Великій Британії, яка має комплексний характер та охоплює усі освітні установи – школи, коледжі, вищі навчальні заклади. Реалізація профорієнтаційної системи країни відбувається шляхом безпосередньої кооперації з такими державними органами як: Міністерством освіти, Міністерством з питань зайнятості, Службою з працевлаштування молоді, Національною консультативною радою з професійної кар'єри [10, с. 24-25].

Аналізуючи особливості профорієнтаційної роботи в середніх навчальних закладах Великої Британії, О. Г. Пономаренко акцентує увагу на двох її аспектах, а саме: 1) соціально-економічні потреби є передумовою формування перспектив та вектору розвитку профорієнтаційної системи країни; 2) орієнтація у виборі освіти та професійного напрямку розглядається як неперервний процес і починається з етапу шкільного навчання учня та триває протягом усієї трудової діяльності дорослої людини [10, с. 25].

Основна робота профорієнтаційного напрямку в школах Великої Британії та інших навчальних закладах країни виконується профконсультантами (профрадниками). Людина з дипломом профрадника являється єдиною визнаною кваліфікацією спеціаліста з питань профорієнтації, який може працювати як з школярами, так і з дорослими [10, с. 40]. Характерною рисою в роботі профконсультантів, як зазначає С. В. Понікаровська [9, с. 297], є те, що вони намагаються бути якомога незалежними від органів освіти та підприємств, що є ключовим

фактором визначення їх репутації. Основними завданнями профконсультантів (профрадників) у середніх школах Великої Британії є: організація і проведення професійних занять та екскурсій ознайомчого характеру з учнями; виявлення професійних нахилів школярів; надання допомоги учням в самостійному виборі майбутньої професії, підтримка у працевлаштуванні школярів тощо [9; 10].

На сьогодні у школах Великої Британії велика увага приділяється не лише особистісному розвитку учнів, а і набуттю ними практичного досвіду з певної професії, результатом чого є введення в початковий процес практичних занять та імітаційних програм та моделей за допомогою рольових ігор. Так, одним з прикладів імітаційного моделювання в школах країни є створення міні-підприємств, на яких учні активно беруть участь у певній професійній діяльності (напр. Маркетинг, продаж, виробництво) і тим самим формують майбутні професійні навички [10, с. 33].

Висновки. Таким чином, спираючись на європейський досвід, можемо відокремити ряд рекомендацій щодо потенційного удосконалення профорієнтаційної системи та напрямків її розвитку в Україні, серед яких: побудова нової концепції та моделі профорієнтаційної системи в країні, яка буде адаптована до сучасних та динамічних у своєму розвитку умов європейського та світового ринків праці; створення на державному рівні необхідних умов задля підготовки спеціалістів (профконсультантів) з надання послуг профорієнтаційного характеру; організація та проведення системного та безперервного комплексу профорієнтаційних заходів у навчальних закладах; розробка та впровадження внутрішньої системи профорієнтації у всіх школах на території України із залученням кваліфікованих спеціалістів тощо.

Використана література:

1. *Авдєєв Л. Г.* Стан та перспективи розвитку професійної орієнтації в Україні : наук.-метод. посіб. Для працівників служби зайнятості. – К. : ІПК ДСЗУ, 2012. – 64 с.
2. *Авраменко М. М.* Профільне навчання в середній школі Федеративної республіки Німеччини : автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец : 13.00.01 “Загальна педагогіка та історія педагогіки” / Мирослава Миколаївна Авраменко. – К., 2007. – 25 с.
3. *Зуб М. Я.* Розробка та теоретичне обґрунтування сучасної моделі професійної орієнтації населення в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/887/1/zub.pdf> (дата звернення 04.03.2016)
4. *Кіящук А. Й.* Аспекти дослідження проблеми формування професійних устремлінь старшокласників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/5454/1/12.pdf> (дата звернення 04.03.2016)
5. *Корсун Г. О.* Професійне самовизначення старшокласників у школах Німеччини : дис. ... канд. пед. н.: 13.00.07 / Корсун Ганна Олексіївна; Ін-т проблем виховання НАПН України. – К., 2014. – 308 с.
6. *Ольхувка П. Я.* Професійна орієнтація школярів у гімназіях Польщі [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Пётр Ян Ольхувка; Терноп. Нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Т., 2014. – 20 с.
7. *Павлова О. И.* Содержание и организация профессиональной ориентации учащихся общей средней школы Франции : автореф. дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Павлова Ольга Ильинична; [Местозащиты: Моск. Пед. гос. ун-т]. – М., 2007. – 22 с.

8. *Пасічник В.* Організація профорієнтації в загальноосвітніх школах Польщі на сучасному етапі / В. Пасічник // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2015. – № 1 (302) : Серія “Педагогічні науки”. – С. 26-30.
9. *Понікаровська С. В.* Професійна орієнтація: приклад США та Великої Британії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_34_44 (дата звернення 20.01.2016)
10. *Пономаренко О. Г.* Професійна робота у системі підготовки молоді до професійної сільськогосподарської діяльності у середніх навчальних закладах Великої Британії : дис. ... канд. пед. н.: 13.00.04 / Пономаренко Оксана Григорівна; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – К., 2015. – 254 с.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 р. № 842 “Про затвердження Концепції державної системи професійної орієнтації населення” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/842-2008-%D0%BF> (дата звернення 04.03.2016)
12. Розвиток професійної орієнтації в Україні : наук.-допом. Бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Л. О. Пономаренко, Н. А. Стельмах, Л. І. Ніколюк; наук. ред. П. І. Рогова; наук. конс. О. В. Мельник; бібліогр. ред. Л. О. Пономаренко]. – К. : [б. в.], 2009. – 196 с.
13. *Туташинський В. І.* Концептуальні засади професійної орієнтації учнів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/1240/1/52.pdf> (дата звернення 04.03.2016)
14. *Хміль О. В.* Професійна орієнтація в системі середньої освіти : (французький досвід) / О. Хміль // Молодь і ринок : щомісяч. наук. пед. журн. – 2011. – № 3. – С. 114-118.

References:

1. *Avdieiev L. H.* Stan ta perspektyvy rozvytku profesiinoi oriantatsii v Ukraini : nauk.-metod. posib. Dlia pratsivnykiv sluzhby zainiatosti. – K. : IPK DSZU, 2012. – 64 s.
2. *Avramenko M. M.* Profilne navchannia v serednii shkoli Federatyvnoi respubliki Nimechchyny : avtoref. dys. ... kand. Ped. nauk: spets : 13.00.01 “Zahalna pedahohika ta istoriia pedahohiky” / Myroslava Mykolaivna Avramenko. – K., 2007. – 25 s.
3. *Zub M. Ya.* Rozrobka ta teoretychne obruntuvannia suchasnoi modeli profesiinoi oriantatsii naselennia v Ukraini [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/887/1/zub.pdf> (data zvernennia 04.03.2016)
4. *Kiiashchuk A. Y.* Aspekty doslidzhennia problemy formuvannia profesiinykh ustremilin starshoklasnykiv [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://lib.iitta.gov.ua/5454/1/12.pdf> (data zvernennia 04.03.2016)
5. *Korsun H. O.* Profesiine samovyznachennia starshoklasnykiv u shkolakh Nimechchyny : dys. ... kand. Ped. n.: 13.00.07 / Korsun Hanna Oleksiiivna; In-t problem vykhovannia NAPN Ukrainy. – K., 2014. – 308 s.
6. *Olkhuvka P. Ya.* Profesiina oriantatsiia shkolariv u himnaziakh Polshchi [Tekst] : avtoref. dys. ... kand. Ped. nauk : 13.00.07 / Potr Yan Olkhuvka; Ternop. Nats. Ped. un-t im. Volodymyra Hnatiuka. – T., 2014. – 20 s.
7. *Pavlova O. I.* Soderzhanie i organizatsiya professionalnoy oriantatsii uchaschchikhsya obshchey sredney shkoly Frantsii : avtoref. diss. ... kand. Ped. nauk : 13.00.01 / Pavlova Olga Plinichna; [Mestozashchity: Mosk. Ped. gos. Un-t]. – M., 2007. – 22 s.
8. *Pasichnyk V.* Orhanizatsiia proforiantatsii v zahalnoosvitnikh shkolakh Polshchi na suchasnomu etapi / V. Pasichnyk // Naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. – 2015. – № 1 (302) : Seriiia “Pedahohichni nauky”. – S. 26-30.
9. *Ponikarovska S. V.* Profesiina oriantatsiia: pryklad SshA ta Velykoi Brytanii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_34_44 (data zvernennia 20.01.2016)
10. *Ponomarenko O. H.* Profesiina robota u systemi pidhotovky molodi do profesiinoi silskohospodarskoi diialnosti u serednikh navchalnykh zakladakh Velykoi Brytanii : dys. ... kand. Ped. n.: 13.00.04 / Ponomarenko Oksana Hryhorivna ; Natsionalnyi universytet bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. – K., 2015. – 254 s.

11. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 veresnia 2008 r. № 842 "Pro zatverdzhennia Kontseptsii derzhavnoi systemy profesiinoi oriiientatsii naseleennia" [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/842-2008-%D0%BF> (data zvernennia 04.03.2016)
12. Rozvytok profesiinoi oriiientatsii v Ukraini : nauk.-dopom. Bibliohr. Pokazhch. / APN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskooho ; [uporiad.: L. O. Ponomarenko, N. A. Stelmakh, L. I. Nikoliuk ; nauk. red. P. I. Rohova ; nauk. kons. O. V. Melnyk ; bibliohr. red. L. O. Ponomarenko]. – K. : [b. V.], 2009. – 196 s.
13. Tutashynskyi V. I. Kontseptualni zasady profesiinoi oriiientatsii uchniv [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/1240/1/52.pdf> (data zvernennia 04.03.2016)
14. Khmil O. V. Profesiina oriiientatsiia v systemi serednoi osvity : (frantsuzkyi dosvid) / O. Khmil // Molod i rynok : shchomisiach. nauk. ped. zhurn. – 2011. – № 3. – S. 114-118.

Приходько Д. С. Современное состояние и перспективы развития системы профориентации молодёжи: украинский и европейский опыт.

Данная статья посвящена теоретическому анализу современного состояния системы профориентации молодежи в Украине, в частности её проблем и перспектив развития. С целью поиска потенциальных путей для усовершенствования профориентационной системы молодежи в Украине автором рассмотрен опыт некоторых стран Европейского Союза (Польши, Франции, Великобритании, Германии) в этой области. Определены основные элементы (профессиональная информация, профессиональная адаптация, профессиональная консультация, профессиональный отбор), которые являются основой для профессиональной ориентации населения Украины. Охарактеризована роль Государственной службы занятости как неотъемлемой составляющей профориентационной системы страны и ее принципы обслуживания граждан. Рассмотрены необходимость и цель проведения профориентационных мероприятий. Обособленно ряд рекомендаций по заимствованию отдельных элементов профориентационной системы по работе с молодежью в Украине опираясь на европейский опыт.

Ключевые слова: профессиональная ориентация, молодежь, профконсультант, концепция и модель системы профориентации, профориентационные мероприятия, компетентность в выборе профессии, профессиональные устремления.

ПРЯКНОДКО D. S. Modern state and development prospects of career guidance of youth: Ukrainian and European experience.

The suggested article is devoted to the theoretical analysis of the modern state of career guidance system of you thin Ukraine, its problem sand development prospects. In order to find potential ways to improve the career guidance system in Ukraine, the author analyses the experience of some European Union countries (Poland, France, Great Britain, Germany) in this area. The fundamental elements of career guidance in Ukraine such as professional information, professional adaptation, professional consultation, professional selection are defined. The role of the State Employment Service as an integral part of career guidance system in Ukraine and its service principles are outlined. The purpose and need for career guidance activities are indicated.

Keywords: caree rguidance, youth, career counselor, the concept and model of career guidance system, career guidance activities, career aspirations.